

RADUNANZA CUMÜNELA

111. Protocol dals 27-11-2024 - 20.15 h

Il president cumünel, sar Romeo Cusini, po salüder 75 persunas cun dret da vuscher a la radunanza cumünela illa Seletta da la scoula primara Zuoz. Specielmaing bivgnainta el ils signuors Christian Florin, Ursin Caviezel e Martin Meyer da la Viafier Retica e rapreschantantas e rapreschantants da las medias. Impü manzuna il president a duonna Sandra Zala, chi'd es preschainta la prüma vouta scu cusgliera cumünela ad üna radunanza cumünela e sar Beat Schärer, contabel cumünel, per la tractanda dal preventiv.

Il president cumünel constata cha l'invid cullas tractandas per la radunanza cumünela es gnieu tramiss tenor constituziun. Cunter la glista da tractandas nu do que üngünas objecziuns our dal ravuogl da la radunanza.

Scu scrutinaduors vegnan numnos e tschernieus per la vart vers il Piz Arpiglia duonna Karin Casty e sar Hans Berner per la vart vers il Piz Viroula e la maisa dal cussagl. Il president gratulescha per la tscherna onurifica.

650 01 Organisaziun da vschinauncha
 01.C Radunanza cumünela
 01.D.01 Approvaziun protocol

1. Protocol da la radunanza cumünela dals 26 gün 2024

Il protocol da la radunanza cumünela dals 26 gün 2024 es sto publicho vi da la tevla naira e sülla pagina d'internet da la vschinauncha dals 10 lügl 2024 fin ils 9 avuost 2024. Ils votants e las votantas haun temp 30 dis düraunt il temp da publicaziun per inoltrer eventuels recuors cunter il protocol. Siand cha que nu d'eira il cas vela il protocol automatica- maing scu accepto. Il president ingrazcha al chanzlist per la cumpilaziun.

651 01 Organisaziun da vschinauncha
 01.C Radunanza cumünela
 01.C.05 Infurmaziuns

2. Preschantaziun proget Staziun Zuoz tres sar Christian Florin, mneder infrastructures Viafier Retica SA

Per la preschantaziun surdo il president il pled a sar Christian Florin, mneder infrastruttura e rimplazzant dal directur da la Viafier Retica. Sar Florin s'ingrazcha per l'invid e la pussibilted da pudair preschanter il proget. El introdüa a sar Ursin Caviezel, mneder dal proget, e sar Martin Meyer, schef mneder da construcziun. In sia part da la preschantaziun declera

sar Florin la situaziun da partenza chi ho purto al proget da la sanaziun da la Staziun Zuoz. Ils trais puncts principels sun il fat cha bgeras staziuns da la Viafier Retica sun veglias, na in ün bun stedi, memma poch sgüras ed eir memma poch confortablas per la cliantella. Impü nun accumpleschan las staziuns las pretaisas da la ledscha federela davart l'eliminaziun dals dischavantags invers persunas cun impedimaints. Finelmaing ho la Viafier Retica eir clappo l'incumbenza dal chantun Grischun dad augmanter l'urari e dad introdür a lungia vista ün tact da mezz'ura. Tuot que pertuocho eir la staziun da Zuoz, chi giouva üna rolla importanta illa planisaziun da la Viafier Retica pel trafic sül binari in Engiadina. In futur dess que der, sper las lingias sveltas chi vegnan da la bassa tres il Vereina u Alvra in Engiadina, ün „Shuttle“ in Engiadina Bassa traunter Zernez e Scuol ed ün in Engiadina'Ota traunter Zuoz e San Murezzan. Quista spüerta vain già quist an introdüta cun bus. Cun que ho Zuoz ün meglder access als trens da la lingia da l'Alvra. Per spiegher il proget previs a Zuoz surpiglia sar Ursin Caviezel il pled. El muossa a maun da purtrets e visualisaziuns il proget chi'd es sto publicho. Fabricho vegnan duos novs perruns sün üna lungezza da 225m cun ün tet sün üna lungezza da 150m. Per river dad ün perrun sün l'oter do que ün suotpassagi cun access tres üna s-chela ed üna rampa. Culs novs perruns es l'access i'ls trens a plaun terrain. Ils cuosts totels dal proget s'amuntan a CHF 24.5 milliuns. La fabrica dess cumanzer in avrigl 2025, scha'l permiss da l'uffizi federel per trafic vain stipulo. La düreda da la fabrica es prevista fin in december 2027. In gün 2026 per 52 uras ed in avrigl/meg 2027 per ca. ün mais es planiso da serrer la staziun cumplettamaing per realiser las lavuors necessarias in üna finestra da temp cumpacta. Sar Caviezel declera eir elemaints technics da la nouva staziun. Zieva cha las explicaziuns sun fattas staun las persunas da la Viafier Retica a disposiziun per dumandas. Il president evra la discussiun per la radunanza cumünela.

Ün votant voul savair scha'ls novs perruns vaun fin sur la punt da la Via S-charlattina, inua chi's rechatta il svieder nouv vers S-chanf e dumanda scha la situaziun da la canera dals trens as amegldrescha. Sar Caviezel spiega fin inua cha'ls perruns rivan, que causa la lungezza dumandada e la situaziun culla punt sur la via Dorta, chi nu spordscha avuonda piazza per fabricher ils perruns in quella direcziun. A regard la canera declera sar Florin il svilup tecnic e cha que vess dad esser meglder, sgür na pü mel. El nu voul fer impro-mischiuns.

Ün oter votant dumanda che chi'd es culla tuor da la vart vers süd da la staziun e che cha que es insomma. Sar Florin explica cha que's tratta dad üna veglia tuor da distribuziun electrica, scu chi's rechattan diversas in tuot il chantun. Bgeras da quellas tuors in Grischun nun haun pü üngün adöver e staun vödas. Ellas sun però suot protecziun ed haun da gnir mantgnidas da la Viafier Retica.

Ün votant dumanda scu cha que guard'oura cun dans vi da sia chesa, chi's rechatta güst suot la Staziun, düraunt la fabrica ed eir puolvra vi da la nouva fatscheda. Sar Florin spiega cha vain fatta ün imsüraziun ufficiela aunz cha'l proget cumainza per documenter la situaziun. Quist serva per congualer scha eventuels dans vegnan rapportos zieva la fabrica. Dans chaschunos tres la fabrica da la Staziun vegnan surpiglios da la Viafier Retica. A regard üna cunagida da la fatscheda managia sar Florin cha's po a cas garder zieva la fabrica, scha que drouva imsüras. Sar Florin orientescha impü cha la vschinauncha da Zuoz ed impustüt ils chantunais vegnan regulermaing infurmos sur da l'agir da la fabrica e

müdamaints. Scha que do dumandas staun las personas responsablas a disposiziun. El metta pais sün üna buna collavuraziun ed infurmaziun traunter populaziun e la Viafier Retica.

Zieva cha'l pled nu vain pü dumando our dal ravuogl da la radunanza cumünela s'ingrazcha il president cumünel i'l nom da Zuoz per la preschantaziun e surdo ü preschaint a mincha rapreschantant da la Viafier Retica.

652 07 Affers da sandet
07.A Legislaziun e generel

3. Fundaziun pel provedimaint da sandet Engiadin'Ota – dumanda per credits supplementers 2024 e 2025

Il president cumünel fo l'introducziun illa tractanda. La fundaziun pel provedimaint da sandet Engiadin'Ota (SGO) dumanda credits supplementers pels ans da gestiun 2024 e 2025. Per l'an 2023 vaiva la radunanza cumünela da Zuoz dals 26 gün 2024 aderieu a CHF 305'000.00. Pels ans 2024 e 2025 dumanda la fundaziun imports totels da CHF 4.0 milliuns per an cun ün import da CHF 234'000.00 per an per la vschinauncha da Zuoz. Ils imports dumandos servan per sgürer la liquidited da la gestiun fin cha la strategia futura es elavureda e deliberada. Sar Jachen Delnon, depüto da finanzas e rapreschantant dal cussagl cumünel i'l cussagl da la fundaziun pel provedimaint da sandet Engiadin'Ota, explica la situaziun da finanziaziun da las vschinaunchas da la Regiun Malögia per la SGO. Las vschinaunchas finanziaeschan sur üna cunvegna da prestaziun valabla fin la fin dal 2025 CHF 2.75 milliuns l'an per sustgnair la gestiun. Dal 2023 as ho aderieu ad üna garanzia da deficit sur CHF 3.0 milliuns l'an fin dal 2027 per la gestiun dal center da chüra ed attempos Promulins. Per l'an 2023 as ho düraunt il 2024 delibero CHF 5.0 milliuns per sgürer la gestiun da l'ospidel. Ed uossa es da discuter sur da CHF 4.0 milliuns per l'an 2024 e l'an 2025 per sgürer la liquidited da l'ospidel. A maun dal svilup da la liquidited i'ls ans 2024 e 2025 muossa sar Delnon cha las sortidas previsas rivan da gnir zuogliedas be cun credits supplementers. Zieva sias explicaziuns do sar Jachen Delnon inavous il pled al president cumünel chi evra la discussiun pel ravuogl da la radunanza cumünela.

Ün ingrazcha als responsabels da la vschinauncha da Zuoz dad hoz per avair pissero per las infurmaziuns chi staun a disposiziun scu basa per üna decisiun in connex cun credits supplementers. Il votant fo la dumanda inua cha saja aint il verm, cha la dumanda per credits supplementers tuorna adüna darcho. El spiega cha la situaziun finanziaia dal 2018 a regard tscherts cuosts, füss eir realisabla hozindi. El orientescha cha'ls cuosts da persunel sun daspö l'an 2018 cun CHF 35 milliuns per tuot las gestiuns da la SGO creschieu sün CHF 44 milliuns be per la gestiun da l'ospidel. Üna pitschna part dal augmoint as lascha declarer cull'inflaziun ed il schmerdsch da l'ospidel (10% pü ot). Il votant nu vezza cha l'organisaziun SGO riva da fer il pass inavous a circumstanzas scu dal 2018. El propuona dad ir la via cul ospidel chantunel pel futur e da metter illa cunvegna ün predsch fix. A regard la dumanda per credits supplementers da CHF 4.0 milliuns per l'an 2024 e l'an 2025 fo el la dumanda da vuscher be sur il credit per l'an 2024. Sur dal credit per l'an 2025 po gnir decis in'ocasiun dad üna prosma radunanza cumünela.

Il president suottametta la dumanda da vuscher be sur da la dumanda da credit per l'an 2024 a la radunanza cumünela. La radunanza cumünela aderescha cun 34 a 29 vuschs, tar ün'abstenziun, da decider sur da la dumanda da credit per l'an 2024 e na u pür pü tard sur dal 2025.

Dimena suottametta il president la dumanda per ün credit supplementer per l'an 2024 da totel CHF 4.0 milliuns (per Zuoz CHF 234'000.00) a la radunanza cumünela. Quista decida cun 70 vuschs da schi dad aderir a la dumanda da credit. Il president s'ingrazcha per la fiduzcha.

653 17 Chanalisaziun (Alluntanamaint da las ovas ascras)
17.C Sarinera SFM

4. Dumanda da schoglimaint da la corporaziun da sarinaziun Suot Funtauna Merla

Il president cumünel maina tres la tractanda. Las vschinaunchas La Punt Chamues-ch, Madulain, Zuoz e S-chanf haun fundo l'an 1974 la corporaziun da sarinaziun Suot Funtauna Merla (uniun d'interess da dret public) cun sez a S-chanf. La corporaziun da sarinaziun Suot Funtauna Merla vaiva impustüt il scopo da fabricher e gestiuner üna sarinera centrela, l'ARA Furnatsch a S-chanf, per las vschinaunchas commembras. L'an 2022 es l'ARA Furnatsch gnida rimplazzeda culla nouva ARA d'Engiadin'Ota a S-chanf, chi vegn gestiuneda dal «Consozi da sarinaziun Engiadin'Ota (ARO)». Il scopo da la corporaziun da sarinaziun Suot Funtauna Merla es dimena crudo davent e la corporaziun es cun que da liquidier. La decisiun sur dal schoglimaint da la corporaziun da sarinaziun Suot Funtauna Merla sto illa competenza da las radunanzas cumünelas da las vschinaunchas commembras. Il cussagl cumünel propuona our da quists motivs da schogliher la corporaziun retroactiv süls 28 avuost 2024 e da spartir la faculted basand sül bilauntsch dals 31 december 2022. La faculted da CHF 13'713.05 stu gnir spartida traunter las vschinaunchas commembras tenor cleve da spartiziun dals cuosts da gestiun da l'ARA Furnatsch. Per Zuoz signifiacha que ün import da CHF 4'474.85. La radunanza cumünela segua a la proposta dal cussagl cumünel e aderescha unanimamaing al schoglimaint da la corporaziun da sarinaziun Suot Funtauna Merla retroactiv süls 28 avuost 2024.

654 03 Finanzas
03.H Büdschet

5. Preventiv per l'an 2025

Per quista tractanda surdo il president cumünel il pled al depüto da finanzas, sar Jachen Delnon. Sar Jachen Delnon preschainta il preventiv 2025 chi staiva a disposiziun digitel, sün chanzlia e quista saira in palperi a tuot las votantas ed ils votants. El repassa tuot las gruppas da la contabiled e declera las differenzas al preventiv 2024. Ils cuosts e las entredgias progettadas dal preventiv as baseschan sül preventiv 2024 e süls resultats da l'an curraint. Ils müdamaints pü grands sun declaros in detagl illa missiva. Las entredgias d'impostas sun calcedas cun ün pè d'impostas da 65% da l'imposta chantunela simpla. Zieva tuot quists adattamaints serra il preventiv 2025 cun ün suravaunz da las expensas da

CHF 970'871.00. Quist es ün deficit considerabel, schabain cha las entredgias sun büd-schettedas conservativmaing. Sar Jachen Delnon remarcha eir ils cuosts externs chi faun our üna buna part e nu sun grand influenzabels.

La glista da las investiziuns previsas pel 2025 repassa il depüto da finanzas in detagl. Previsas sun totel investiziuns nettas da CHF 7'820'300.00. In seguit muossa el la survista dals muvimaints dals mezs finaziels („Mittelflussrechnung“), chi muossan cha la finazi-aziun dad investiziuns dad arduond CHF 8.1 milliuns ho da gnir realiseda dal 2025 cun mezs esters. Quist sun las explicaziuns da sar Jachen Delnon. El do inavous il pled al president cumünel chi evra la discussiun a la radunanza.

Ün votant es da l'avis cha's pudess stricher l'investiziun in sclarimaints a regard ün eventuel lej da bagner. El es persunelmaing pertucho, siand cha'l territori previs pel lej ed eir oters svilups da planisaziun e fabrica, pudessan chaschuner ch'el perda arduond 40 hectaras terrain früttaivel.

Il president cumünel spiega cha'ls cuosts previs sun per finaliser ils sclarimaints chi sun già in cuors e cumpiglian eir evaluaziuns da differents lös, na be il pro manzuno dal votant. Il votant es d'accord culla resposta e da lascher l'import i'l preventiv dad investiziuns.

Siand cha que nu do otras dumandas po il president cumünel suottametter il preventiv 2025 a la votaziun. La radunanza cumünela accepta tel unanimamaing.

655 04 Impostas
04.B Taxaziun d'impostas
6. Pè d'impostas cumünelas per l'an 2025

In basa al preventiv preschanto per l'an 2025 fo il cussagl cumünel la proposta da lascher il pè d'impostas sün 65% da l'imposta chantunela simpla. Siand cha nu vain dumando il pled our da la radunanza cumünela cuntinua il president cumünel culla votaziun. La radunanza cumünela decida cun 73:1 vuschs da seguir a la proposta dal cussagl cumünel e conferma il pè d'impostas da 65%.

656 01 Organisaziun da vschinauncha
01.C Radunanza cumünela
01.C.05 Infurmaziuns
7. Orientaziuns

Plaz – Plagnoula: Il president orientescha cha düraunt las ultimas eivnas as ho disch-plaschaivelmaing stuvieu constater, cha lung tuot la lungezza dal mürin/bauchin da Plaz vain parco regulermaing. Que eir scha'd es in vigur ün scumand da parker. Insembel culla Pulizia Chantunela, l'administraziun cumünela ed il depüto vias as ho discus la tematica e decis d'ameglrer la signalisaziun dal parkegi Plagnoula. Inavaunt, per motiver la gliued

dad ir sül parkegi Plagnoula, es gnieu decis dad introdür ils prüms 30 minuts parker gra-tuitamaing süls parkegis giosom.

Sunteri: Il president po infurmer cha l'administraziun cumünela ho chatto üna persuna da l'art chi surpiglia il mantegnimaint dal sunteri, lavuors scu zarcler e tgnair net tuot las parts publicas, na fossas, düraunt l'an.

Stradun (sunteri fin cruscheda Via Staziun): Las lavuors da surtratta e adattaziun dal Stradun, dal sunteri fin tar la cruscheda Via Staziun, nu sun auncha realisedas a fin. Ils duos muots existents gnaron splanos, tombins adattos ed a gnaro fatta la nouva surtratta.

Planisaziun dal lö: Il president orientescha cha'l temp da la consultaziun publica da la revisiun totela da la planisaziun dal lö es zieva duos mais scadida ils 17 november 2024. Entredas sun 31 partecipaziuns. Il president manzuna ils trais temas principels chi vegnan manzunos: La nouva zona da misteraunza planiseda in Islas, la tematica spazi d'abiter primar ed il sviamaint Pro Sur aint ils plans d'access. Las partecipaziuns vegnan uossa analisedas ed evaluedas. Il böt es dad elavurer telas uschè cha's po purter la planisaziun dal lö davaunt radunanza cumünela düraunt l'an 2025.

Evenimaints düraunt il temp d'Advent:

Dumengia, 1. december 2024: Impizzer l'igluminaziun da Nadel. Tuots sun invidos sün piazza a partir da las 17.30. L'evenimaint vain accumpagno musicalmaing dal cor viril «Guardaval». Il president ingrazcha ouravaunt per lur disponibilitad. Ils commembers da la societad creativa da la Plaiv vendan craunzs d'advent. Ad es eir pissero per qualchosa chod da baiver.

A partir dals 1. december 2024 ho lö la projecziun da glüschs sülla fatscheda da la Chesa Cumünela.

Sanda, ils 14 december 2024 ho lö il marcho da Nadel - organiso da la societad creativa da la Plaiv.

Dumengia, ils 31 december 2024 ho lö a las 17.15 la projecziun dal film «Dinner for one» sülla fatscheda da la vschinauncha.

Düraunt il temp d'Advent sun darcho preparedas fnestras d'Advent tar abitantas ed abitants e butias.

Silvester: A mezzanot scu üsit fer viva sün Plaz ed evenimaint da silvester in connex cun la projecziun sülla fatscheda da la Chesa Cumünela.

657 01 Organisaziun da vschinauncha
01.C Radunanza cumünela
01.D.02 Varia
Varia

Siand cha nu vain dumando il pled ingrazcha il president cumünel specielmaing al cussagl cumünel per la lavur prasteda e la buna collavuraziun düraunt quist an. El ingrazcha eir a l'administraziun cumünela, la gruppa da lavur dal servezzan tecnic, la biblioteca ed a la scoula. Ün speciel grazcha vo als chantunais da Plaz e la glieud i'l minz per la pazienzcha e l'incletta düraunt il temp da fabrica sülla ed intuorn la piazza da scoula. Finelmaing s'ingrazcha il president tar las votantas ed ils votants per la cumparsa e serra la radunanza a las 22:10h in giavüschand a tuots üna bella saira, ün bel temp d'Advent e bels dis da festa. Il cussagl cumünel invida ils preschaints ad ün aperitiv in seguit.

In buna fè

Il president cumünel

Il chanzlist cumünel

Data da publicaziun:

Zuoz, ils 3 december 2024